

NR 6
JUUNI
2020

Lääne-Nigula valla ajaleht

2020. aasta kaasav eelarve

Mikk Lõhmus, vallavanem

2020. aasta kaasava eelarve hääletus on läbi. Kui märtsikuus alanud karoonaakriis ja eriolukord tekitasid kartuse, et käesoleva aasta kaasava eelarve ettepanekute esitamine ja osalus kujunevad tagasihoidlikuks, siis nii see õnneks ei läinud. Tõsi küll, mõnigi ettepanek jäi märtsikuise eriolukorra algusega tingitud segaduse tõttu esitamata. Hääletus aga ületas kõik ootused – kui eelmisel aastal osales 741 valaelanikku, siis see kord oli osalejaid koguni **1046 inimest, kes andsid 1816 häält**. Tulipunktid olid tänavu Palivere, Risti, Martna ja Noarootsi, kus pingeline rebimine kestis sisuliselt viimaste tundideni. Teistes piirkondades oli võitja selgem.

Kokkuvõttes olid edukad ettepanekud alljärgnevad:

- Varjualune Kullamaa Lasteaia mänguväljakule 79 häält;
- Martna mänguväljaku väliseadmete turvaaluse rajamine 117 häält;
- Päästame rannarahva Hara lahte ujuma 172 häält (Noarootsi);
- Nõva sadamaala korrastamine 69 häält;
- Linnamäe Lasteaia õuealale puidust veoauto atraktsioon 144 häält;

Linnamäe lasteaed saab veoauto

- Palivere Lasteaia ronimiskeskus 283 häält;

- Ristikad võrkpalluriteks ja jõusaal kaasaegsemaks! 143 häält;
- Mängulinnak Taebla Lasteaia õuealale 83 häält.

Kaasava eelarve eesmärk on anda kogukonnale õigus ise otsustada mingi osa eelarveraha kasutamise osas, tekitada huvi kohalike probleemide vastu ning edendada kaasavat demokraatiat. Teisest küljest annab see igale hääletajale aimu dilemmast, millega igapäevast elu silmitsi vallavalitsus või vallavolikogu, kus tuleb piiratud raha tingimustes teha valikuid vajalike tegevuste vahel. Kõik esitatud ettepanekud olid ju head ning andis põhjust mõtiskleda, mis täiendavaid tegevusi kavandada 2021. eelarves.

Kaasava eelarve projektid peavad olema ellu viidud käesoleva aasta jooksul. Seda korraldab juba vallavalitsus ning eeldan, et hiljemalt oktoobrikuuks on kõik tehtud.

Veelkord tänu nii ettepanekute esitajatele kui kõikidele hääletajatele ning tasub hakata mõtlema 2021. aasta kaasava eelarve peale!

Ootame ettepanekuid arengukava ja eelarvestrateegia täiendamiseks

Vastavalt seadusele, peab vald iga aasta 15. oktoobriks üle vaatama ja vajadusel täiendama valla arengukava ja eelarvestrateegia. Lähtudes eeltoodust kutsub Lääne-Nigula Vallavalitsus üles tutvuma nimetatud dokumentidega ja esitama oma ettepanekuid. Kehtivad dokumendid on kättesaadavad valla veebilehel <https://www.laenenigula.ee/arengukavad>, teeninduskeskustes või raamatukogudes.

Ettepanekud võib esitada aadressil vv@laenenigula.ee, e-vormil leheküljel <https://www.laenenigula.ee/ettepanek-arengukava-muutmiseks-voi-taendamiseks> või posti teel Haapsalu mnt 6, Taebla hiljemalt 3. augustiks 2020.

LÄÄNE-NIGULA VALLA MÄNG 1448,8² KM AVASTAMIST!

INFO

Mängu eesmärk on kutsuda külastajaid terve suve jooksul võimalikult paljudesse Lääne-Nigula valla paikadesse, kokku on mängus 21 vaatamisväärsust ühest valla otsast teise. Alguse saab iga osaleja omale ise valida, ükskõik kas alustad Osmussaarelt või Taeblast.

REEGLID

Igas punktis on QR koodi põhine tutvustus ning vastata tuleb ühele Läänemaad puudutavale küsimusele. Auhinna loosimises osaled siis, kui oled külastanud ja vastanud vähemalt 15 küsimusele, sh kahe keeruka punkti külastamine. Iga punkti juures tutv ka ümbruskonnaga ja külasta kohalikke ettevõtteid.

KUIDAS TOIMIB

Mäng toimib QR koodidel ning vajalik on QR skanner ja internetiühendus.

AUHING

Vähemalt 15 punkti külastamisel ja küsimusele vastamisel, sh 2 keerukat punkti, osaled loosiauhinna loosimisel, milleks võib olla Roosta Puhkeküla ja Dirhami Kalakohviku kinkekaardid või siis valik kohalike tootjate toodangust. Eriauhinnad neile, kes külastavad 21 punkti! Esimese kokkuvõtte mängust teeme jaanipäev ajal. Mängu saab mängida kuni 31.08.2020

NB! Kogume loodusfotosid kõikidest mängus olevatest punktides, palun saata need aadressile heli.randes@laenenigula.ee

Piltide suurus peaks olema vähemalt 1 MB

Lisainfo: www.laenenigula.ee/valla-mang

- Kullamaa Rohumägi 58°53'0.383", 24°4'21.96"
- Silma Õpikoda 58°59'42.996", 23°39'25.594"
- Lääne-Nigula kirik 58°57'50.446", 23°46'46.175"
- Leedi Hallimägi 58°55'45.941", 23°47'19.253"
- Ehmja Kuradikivi 58°51'40.700", 23°46'44.735"
- Allikmaa purunenud rändrahn 58°57'36.888", 23°52'0.272"
- Saare matkarada 59°1'58.487", 23°33'56.703"
- Risti veetorn 58°59'53.105", 24°2'59.567"
- Palivere Pikajalamägi 58°58'3.726", 23°54'12.106"
- Kuliste Aas 58°58'28.467", 23°53'32.817"
- Rannajõe vaatetorn 58°48'57.290", 23°46'52.424"
- Taebla Kool 58°57'26.919", 23°46'2.113"
- Nõva Mõisa Kohvik-kauplus 59°13'17.549", 23°40'46.274"
- Taebla söögipeatus – Naiskodukaitse punkt 58°57'22.859", 23°44'36.242"
- Kullamaa Liivamäed 58°53'21.066", 24°3'22.864"
- Ehmja metsavendade punker 58°54'11.573", 23°47'48.646"
- Nõva Leivakoda 59°13'13.703", 23°41'49.921"

- Endise Valipe küla-ase 59°17'56.359", 23°39'37.353"
- Marimetsa raba 58°57'38.989", 24°0'30.645"
- Telise päevamärk 59°49.919", 23°25'53.997"
- Osmussaare tuletorn 59°18'12.913", 23°21'40.161"

KALMISTUPÜHAD 2020 EELK Lääne praostkonna kogudustes

HAAPSALU 24. juuni
16:00 Haapsalu Vana kalmistu
17:00 Haapsalu metsakalmistu
HANILA 21. juuni
16:00 Hanila kalmistu
KARUSE 21. juuni
11:00 Sause/Tuudi kalmistu
14:00 armulaud kirikus
15:00 Karuse kalmistu
KIRBLA 21. juuni
14:00 kalmistu,
järgneb armulaud kirikus
KULLAMAA 14. juuni
11:00 kalmistu,
järgneb armulaud kirikus
LIHULA 21. juuni
11:00 armulaud kirikus
12:00 kalmistu

LÄÄNE-NIGULA 21. juuni
14:00 Koela kalmistu
24. juuni
12:00 Leediküla kalmistu
15:00 Vedra kalmistu
MARTNA 21. juuni
13:00 armulaud kirikus
13:00 Martna kalmistu
15:00 Rõude kalmistu
2. august
14:00 Väike-Lähtu kalmistu
MIHKLI 14. juuni
14:00 armulaud kirikus
15:00 kalmistu
MÄRJAMAA 24. juuni
10:00 missa kirikus
12:00 Viilumäe kalmistu
NOAROOTSI 14. juuni

11:00 Rooslepa kalmistu
12:30 Sutlepa kalmistu
14:00 Noarootsi kirikuaed
NÕVA 21. juuni
11:00 kalmistu
PIIRSALU 14. juuni
13:30 Kuijõe kalmistu
28. juuni 13:30 Piirsalu kalmistu
RIDALA 28. juuni
13:00 armulaud kirikus
13:30 Ridala kirikuaed
14:00 Ridala Uus kalmistu
15:00 Ridala Vana kalmistu
9. august
13:00 Sinalepa kalmistu
VARBLA 21. juuni
13:30 kalmistu, järgneb armulaud kirikus
VORMSI 21. juuni 11:00 kalmistu

Volikogu pidas Skype-istungit

Neeme Suur
Vallavolikogu esimees

Eriolukord oli piirav ja keeruline, aga tõi ka uued kombid ja võimalused. Mai-kuine volikogu istung 14.05 toimus Skype vahendusel. Istungil osalemiseks oli võimalus kõigil, kes soovisid Skype vest-lusega liituda, link oli valla kodulehel. Vahepeal oligi ca 40 inimest ühekorra liitunud.

Kõige olulisem praegu on inimeste tervis. Nii oligi meie esimeseks päevakorrapunktiks vallavanema ülevaade toimetulekust eriolukorras. Rõõm on tõdeda, et vallas on läinud päris kenasti. Kindlasti häiris inimesi hooldekodude külastamise keelamine. Kindlasti põhjustas erinevaid probleeme koolide koduõpe. Aga tervikuna on meil siiani läinud siiski kenasti ja loodan, et nii on ka edaspidi. Kui vaid oleme mõistlikud, hoiame ennast ja teisi ja järgime ohutusabinõusid.

Teine päevakorrapunkt oli valla põhimääruse muutmine. Seda ikka selleks, et volikogu saaks ja võiks elektroonilisel teel oma istungeid üldse pidada. Peavad olema ju volikogu otsused juriidiliselt pädevad ja istungid peetud korra järgi. Nii siis volikogu kiitis heaks valla põhikirja muudatuse ja sellega muutis volikogu töökorda nii, et sellest on ka

elektrooniliste istungite pidamise kord kenasti leitav.

Kolmandana **otsustati riigi lisaelarvega eraldatud investeeringuvahendite kasutamise põhimõte.** Investeeringutest eraldati vallas 480 000 eurot, volikogu otsustas jagada raha võrdselt piirkondade vahel, 60 000 eurot igale piirkonnale.

Järgmisena oli arutelu all **maakonna arengustrateegia muutmine.** Muudeti nii arengustrateegia teksti ennast, kui ka tegevuskava. Seda selleks, et maakonna omavalitsuste projektid ja nende rahastamise allikad oleksid täpselt kirjas. Näiteks – Kullamaa keskkooli ja Risti bussijaama projektid saavad tuge maakondlikest arengurahadest. See sai nüüd tabelisse kirja. Ja samuti Haapsalu jalgpallihalli ehitus, mida varem arengustrateegias üldse polnud.

Järgnes **hulk kinnisvara küsimusi.** Näiteks tehti otsus osta omanikelt ära Martnas Putkaste tee 3 lagunenud elumaja. Seda selleks, et see lammutada ja asukoht korda teha. Samas otsustati Palivere Kuliste aasa kinnistu kasutamislepingut Palivere Aleviseltsile pikendada veel kümneks aastaks, kuni 2030. aastani. Samuti pikendati Palivere Spordiklubile Palivere spordihoone kasutamise lepingut 2026. aastani.

Koosoleku lõpetasid **komisjonide esimeeste aruanded ning vallavanema info vallas toimuvast.** Juttu oli Taebla Kooli valmimisest ja Oru kultuurisaali ehitusest. Räägiti teede pindamisest ja Risti Hooldekodu moodulbloki ehitusest. Välja on kuulutatud hanked: Palivere valgustuse rajamine, kruusateede hooldus, jm väikehanked. Lähiajal tuleb välja riigihange Österby sadamahoone ehitamiseks. Sadama osas on nüüd olemas ka rahastamisotsus

riigi tugiteenuste keskuse poolt, sest ka see objekt saab tuge maakonna arendusrahastust. Vallavalitsus on kehtestanud Umbaia detailplaneeringu. Vallavalitsus ootab mitmete KIKi projektide osas otsuseid: Rõude veevärgi ja Nõva veevärgi osas eeskätt, lisaks ka ohtlike jäätmete kogumisingi projekt. Välja on kuulutatud personalikonkursid, et leida sotsiaalhoolekande osakonna juhataja kohusetäitjat ning Oru Hooldekodu direktorit. Lõpuks lepitati kokku, et järgmine volikogu istung toimub õigel ajal, 18. juunil. Asukoht aga lepitakse eraldi kokku, sõltuvalt olukorrast. Pikk ja tüne istung oli nagu ikka ja Skype teel sai see ka peetud.

Kõigi volikogu avalikustamisele kuuluvate otsustega ja istungite protokollidega saab tutvuda valla veebilehel asuva dokumendiregistri kaudu. Määrused on avalikustatud Riigi Teataja veebilehel.

Lääne-Nigula valla aukodanik Hedvig Kokk sai kätte oma aukodaniku tunnistuse ja valla suure vapimärgi. Tarmukat aukodanikku õnnitlemas ja tunnustust ja märki üle andmas käisid vallavolikogu esimees Neeme Suur ja Nõva osavallavanem Aivi Heinleht.

Täpsustus mittetulundusühingutele ja sihtasutustele eraldatud investeeringutoetuste kohta

Maikuu infolehes avaldasime investeeringutoetuse saajate nimekirja ja toetuse suuruse. See on tekitanud kogukondades segadust ning lisame selgituse:

Kolme taotleja puhul oli tegemist otsusega, et leping vallast toetuse saamiseks, millega kaetakse esitatud projektide omaosaluse kulud, sõlmitakse peale KOP vooru positiivset otsust. Kuna aga KOP vooru rahastamise otsused tulid vallavalitsuse otsusest hiljem ja selgus, et rahastust ei saadud, ei saa need toetuse taotlejad ka vallalt investeeringutoetust: MTÜ Tervem Noarootsi, MTÜ Noarootsi Loometare ning Rõude muuseum MTÜ.

Lääne-Nigula valla tuuleenergeetika eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avalik väljapanek ja arutelud

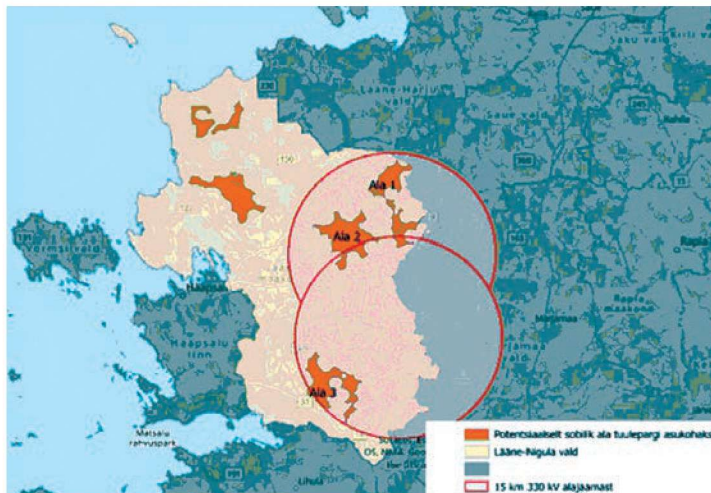
Lääne-Nigula vallavolikogu on oma 17.10.2019. a otsusega nr 54 algatanud kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise. Omavalitsuse eriplaneeringu koostamise eesmärk on leida tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivaim asukoht Lääne-Nigula vallas ja koostada sobivasse asukohta detailne lahendus ehitusõiguse määramiseks. Omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise väljatöötamise kavatsuse avaliku väljapaneku toimub 29.06. – 27.08.2020. Materjalidega saab tutvuda lingil <https://www.laenenigula.ee/teemaplaneeringud> ja Lääne-Nigula vallavalitsuses Taeblas, Noarootsi-, Nõva-, Kullamaa- ja Martna osavallavalitsuses ning teeninduskeskustes Ristil ja Linnamäel nende lahtiolekuaegadel E-N kl 8-16.30 ja R kl 8-14.

Avalikku väljapaneku materjale tutvustavad avalikud arutelud toimuvad 29.07.2020 Risti koolimajas kell 12⁰⁰ ja Piirsalu seltsimajas kell 15⁰⁰.

Tuulepargi planeerimise eesmärk on elektrituulikute abil toota taastuvenergiat. Tuulepark koosneb 17 kuni 30st kuni 290 meetri kõrgusest tuulegeneraatorist, tuuleparki teenindavatest teedest, pargisisesest elektrivõrgust ja alajaamast. Tuulepargi jaoks vajaliku ala suurus on ca 2500 hektarit. Tuulepark liidetakse 330 kV alajaama ning tuulepargi juures paikneva alajaama ja 330 kV alajaama vahelise õhuliini pikkus võib olla kuni 15 km.

Planeeringuala võimalikke asukohti on eelvalikus kolm:

- 1) Kuijõe, Piirsalu, Kuke, Rõuma ja Reheme külade territooriumil valla idaosas;
- 2) Vidruka, Seljaküla, Piirsalu, Jaakna, Luigu ja Rõuma külade territooriumil valla keskosas;
- 3) Keskvere, Liivi, Niinja, Kokre, Ohtla, Mõrdu, Üdruma, Laiküla, Soo-otsa ja Kabeli külade territooriumil valla lõunaosas.

Avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu toimub 28.09.2020 Ristil, 29.09.2020 Taeblas ning 30.09.2020 Kullamaal, kõikjal on arutelu algusaeg kl 15.00.

Jooksev info ka valla kodulehel.

Projektitoetuste nimekiri

Spordiürituste korraldamise toetused

- *Taebla Valla Spordiklubile toetust 400 eurot „Coolbet Taebla Suvevolle 2020“ korraldamiseks;
- * Kullamaa Spordiklubile 600 eurot Estonian Kapp Kullamaa jalgrattakrossi, kettagolfi turniiri, Marimetsa matkapäeva ja lauamängude päeva korraldamiseks;
- * Palivere Discolfi klubile 200 eurot discolfi võistluse „Palivere Open 2020“ korraldamiseks;
- * Paralepa Jalgrattaklubile 700 eurot Marimetsa Kapp Palivere XIV rätamaratoni korraldamiseks.
- * Oru Spordiklubile 200 eurot Linnamäe rattavõistluse korraldamiseks.
- * Martna Spordiklubile 1000 eurot Martna XV kreeka-rooma ja naiste maadluse meistrivõistluse „Martna Matt“ korralduskulude hüvitamiseks.

Kogukondlikuks ühistegevuseks ja mittetulundustegevuseks eraldatud toetused

I poolaastal

- * Kuuseokkakokteil MTÜ-le 1547 eurot Noarootsi joogapäevade ja laste suvepäevade korraldamiseks;
- * Ettevõtlik Noarootsi MTÜ-le 1725 eurot Noarootsi kohvikute õhtu korraldamiseks;
- * Harga MTÜ-le 1536 eurot kalurite päeva korraldamiseks;
- * Vänners MTÜ-le 1600 eurot Noarootsi kohvikute päeval Haava talu kontserdi korraldamiseks;
- * Nõva Osavalla elarvest eraldati toetust NordEstNõva MTÜ-le 1250 eurot kultuuripärandi kogumiseks, tutvustamiseks ja külade raamatute välja andmiseks;
- * Martna Päevakeskus MTÜ-le 224 eurot käsitöö töötubade korraldamiseks;
- * Rõude Muuseum MTÜ-le 551.40 eurot foto- ja tekstiilikogude nõuetekohaseks hoiustamiseks ning väljapanekute uuendamiseks;
- * Rõude Küla Selts MTÜ-le 300 eurot lastelaagri korraldamiseks;
- * Tantsutuba MTÜ-le 1400 eurot valla noortelaagri ja Kullamaa kooli vilistlasrühmade tantsupäeva korraldamiseks;
- * Üdruma Küla Selts MTÜ-le 500 eurot külade päeva korraldamiseks;
- * Kirimäe Rahvamõis MTÜ-le 500 eurot suveetenduste korraldamiseks;
- * Linnamäe Arenguselts MTÜ-le 1000 eurot Linnamäe kontsertide päeva korraldamiseks;
- * Lugu MTÜ-le 1640 eurot Soolu 500 külafestivali korraldamiseks;
- * Risti Huvi MTÜ-le 800 eurot Risti eakate ühistegevuste korraldamiseks;
- * Kodukant Läänemaa MTÜ-le 500 eurot Porikuu festivali 2020 korraldamiseks;
- * Eesti Teatri Festival SA-le 5400 eurot uuslavastuse „Kadunud kodu“ etendamiseks Saueaugu teatritalus;
- * Vingerpill MTÜ-le 1200 eurot Rannalöötsa festivali korraldamiseks.

Mitmed sündmused, mis olid korraldajatel planeeritud kevadesse jäid või jäävad COVID-19 leviku tõttu toimumata ning neid taotlusi ka ei rahastatud, k.a avalikud jaanituled.

Projekt „Nature Access to All“ (NatAc)

PALIVERE TURISMI- JA TERVISESPORDIKESKUSE RAJA LIGIPÄÄSETAVUSE PARANDAMINE JA INVATUALETI RAJAMINE
Projekti eesmärk on loodusturismi objektide ligipääsetavuse hõlbustamine Lätis, Eestis ja Soomes.

Projekti toetab Euroopa Regionaalarengu Fond (ERDF) summas 762 931,78 eurot.

Uudiseid Martnast

MARTNA LASTEAIJA KÖNNITEE

Igal lapsel on siin elus oma tee. Aga selleks, et väike jalg sellel julgelt samme seadma õpiks, on oluline, et esimesed sammud ei takerduks, ei oleks ebamugavust või hirmugi selle mineku ees. Küll kasvades õpitakse vältima ka määriivat pori ja salakavalaid auke, kuid lasteaiatee peaks olema igale lapsele turvatunnet ja eneseväärikust sisendav.

Nüüd meil siin Martnas just nii ongi. 30. mail sai lasteaias valmis OÜ Rannavesi Ehituse tublide töömeeste poolt laotud tee. See pole mitte tavaline tee, kus saad rattaga sõita ja komistamata kõndida, vaid sellel saab kollaste-mustade kivide peal 25-l erineval moel hüpata ja keksida. Tänu kõigile tegijatele!

Marju Kasterpalu

Martna Lasteaia direktor

ENAMPÄKKUMINE KOOLI TEE 4-2, MARTNA

Lääne-Nigula Vallavalitsus viib läbi avaliku kirjaliku enampakkumise Lääne-Nigula vallas, Martna külas asuval Kooli tee 4-2 korterimandile (registrios nr 2414532, 68.2m²). 3-toaline keskküttega korter koosneb kolmest toast, köögist, wc-st ja vannitoast. Korteri on rahuldavas seisukorras. Pakkumise alghind on 3000 eurot.

Pakkumised esitada vastavalt protseduurireeglitele kinnises ümbrikus, millel on märgitud märksõna „Kooli tee 4-2“, hiljemalt **19.06.2020 kl 11.00** Martna Osavallavalitsusse aadressil **Martna, Lääne-Nigula vald, 90601 Läänemaa**. Pakkumise reeglid ja korteri pildid leiab www.laenenigula.ee

Lisainfo saamiseks ja korteriga tutvumiseks pöörduda halduri Enno Heinaste poole telefonil 4725047 või e-posti teel enno.heinaste@laenenigula.ee tööpäeviti kell 09.00-15.30.

KODULÄHEDANE TÖÖKOHT!

Martna Avatud Noortekeskus Martna külas Lääne-Nigula vallas võtab alates septembrist 2020 täistööajaga tööle **tegevuste juhendaja**

Tegevuste juhendaja ülesanded on:

- avatud noorsootöö korraldamine noortekeskuses, mis toetab noorte igakülgset arengut;
- ühisest tegutsemist huvitatud noorte ja noorteühenduste koondamine ning nende tegutsemisvõimaluste pakkumine kodu- ja koolivälisel ajal, ennetamiseks ning pidurdamaks noorte ühiskonnastaste või sotsiaalselt vähesidusate hoiakute väljakujunemist;
- noorsootegevuse alaste projektide algatamine ja läbiviimine; laste- ja noorteürituste korraldamine ja nende läbiviimine;
- noortekeskuse ruumide haldamine;
- suhtlemine erinevate asutustega noorsootöö paremaks korraldamiseks;
- osavalla ürituste organiseerimine, Lääne-Nigula valla teiste noortekeskustega ühistes tegevustes osalemine.

Nõuded kandidaadile:

- eesti keele väga hea oskus kõnes ja kirjas;
- keskthasemel arvutioskus;
- noorsoo-, sotsiaal- ja huvitöö valdkonda reguleerivate õigusaktide tundmine;
- väga hea suhtlemis- ja meeskonnatöö oskus;
- vastutustunne, korrektsus ja täpsus;
- projekti kirjutamise ja juhtimise kogemus;
- positiivsus ja loomingulisus;
- valmisolek töötada õhtusel ajal.

Kasuks tuleb isikliku sõiduauto kasutamise võimalus; varasem töökogemus laste või noorte tegevuste juhendamisel

Omalt poolt pakume: mitmekülgset ja huvitavat tööd; võimalust eneseteostuseks; erialaseid koolitusi; bruto töötasu 750 EUR kuus ja toetavat kollektiivi.

Kandideerimiseks palume saata motivatsioonikiri ja CV hiljemalt **30. juuni 2020 kell 12.00 aadressil airi.laanimets@laenenigula.ee**.

Loomisel on militaarajaloo pärandil põhinev Eesti ja Läti ühine turismitoode

Läti ja Eesti on olnud samas geopoliitilises olukorras – mõlemad riigid loodi I maailmasõja taustal ning samuti kogesid mõlemad II maailmasõja ajal okupatsioonivõimude vahetumist. Nii Lätis kui Eestis tekkis metsavendade liikumine ning mõlema riigi iseseisvus taastati Nõukogude Liidu lagunemisel.

Läti Maaturismi Assotsiatsioon “Lauku celotājs” käivitas koos 23 partneriga Lätist ja Eestist ühisprojekti, et tutvustada viimase saja aasta ühist militaarajaloo pärandit piiriüleses turismitootes.

Selle aasta aprillis kohtusid projektipartnerid mõlemast riigist interneti vahendusel, et kavandada tegevusi militaarajaloo pärandil põhineva turismitoote loomiseks.

20. sajandi sõjad on meile jättnud militaarajaloo objektid, sõja jäljed on näha nii maal kui ka vee all ning inimeste mälu on sõjaaegadest jäänud lugematu arv lugusid ja mälestusi.

Koostöös ajaloolastega koondatakse ühisesse turismitootesse 150–170 militaarajaloo pärandit tutvustavat vaatamisväärsust ja objekti Lätist ja Eestist. Muuseumites, lahinguväljadel, sõjaväelistes hoonetes jne täiendatakse ekspositsioone eesmärgiga pakkuda huvitavat ja kaasagset turismielamust. 36 objektile viiakse projekti raames ellu investeeringud – näiteks täiustatakse kindlustusi ja rannavalve patareisid, tutvustatakse kohapealseid lugusid jne.

Projekti partneriteks olevad muuseumid - Eesti Sõjamuuseum, Hiiumaa sõjaajaloo Selts, Läti okupatsioonimuuseumi jne – aitavad selgitada ajalugu turismitoote loomiseks. Eesti Sõjamuuseum ja Läti okupatsioonimuuseum on „väravateks“ Läti ja Eesti ajaloolisele iseseisvusele, kust külastajatel on võimalik saada teavet reiseide kavandamiseks.

Koostööprojekt soovib anda oma panuse ajaloolise mälu säilitamisse. Loomes turismitoote otsides objekte, kogudes ajaloolisi fakte, fotosid ja lugusid. Avaldame militaarajalugu tutvustava turismitoote brošüüri koos kaardi ja juhendiga külastuste kavandamiseks. Kogu teave saab olema kättesaadav veebiplatvormil <https://militaryheritagetourism.info>.

Militaarpärandi huvilistele koostatakse ka 10 reisimarsruuti.

Siinkohal kutsume üles militaarajaloo pärandit tutvustava turismitoote potentsiaalseid osalejaid – sealhulgas väikeste erakogude omanikke või maaturismi ettevõtjaid, kelle läheduses asub objekte, mis on seotud Eesti ja Läti iseseisvumisega – võtma projekti partneritega ühendust koostöövõimaluste arutamiseks.

Projekti elluviimise aeg: 01.01.2020. - 31.12.2022.

Lääne-Nigula Vallavalitsus

planeerib projekti raames tegevusi järgnevatel objektidel:

- Osmussaarel 180 mm rannapatarei

tulejuhtimistorni ja kaks soomustorni, 130 mm rannapatarei 3 soomustorni – paigaldatakse viidad, infotahvlid ja piirid.

- Kudani piiripunkt – taastatakse tõkkepuu, paigaldatakse infotahvel ning rajatakse parkimistasku.
- Spithami radarijaam – paigaldatakse viit, infotahvel, rajatakse parkimistasku ning istekoht.

Kontaktisik Lääne-Nigulas:

Raina Jeeberg (raina.jeeberg@laenenigula.ee, 4720310)

Vald maksab haridusstipendiumeid

Kaie Talving, haridusnõunik

Haridusstipendiumide konkursi tulemused on selgunud. Tänavu oli taotlejaid kaks ja enam korda rohkem kui mullu. Stipendiumi taotlejate hulgas oli nii üldharidus-, kutse- kui ka kõrgkoolide õpilasi, peamine stipendiumi taotlemise eesmärk oli õpingute toetamine. Selleaastased haridusstipendiumi laureaadiid on:

- **Aare Avila**, Tallinna Ülikooli Haapsalu kolledži tervisejuhi eriala üliõpilane;
- **Kristiina Kisler**, Tartu Ülikooli rootsi keele ja kirjanduse eriala üliõpilane ning Heino Elleri Muusikakooli klaveri eriala õpilane;
- **Kerli Loopman**, Haapsalu Kutsehariduskeskuse IT-süsteemide noorempetsialisti eriala õpilane;
- **Eli Mitman**, Noarootsi Gümnaasiumi õpilane;
- **Anette Seiton**, Tallinna Ülikooli õigusteaduse eriala üliõpilane;
- **Märten Matthias Rääli**, Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilane;

- **Anneli Riisalu**, Kullamaa Keskkooli õpilane;
- **Risto Roomet**, Sisekaitseakadeemia Päästekolledži päästeteenistuse eriala üliõpilane;
- **Saara Jaanisk**, Noarootsi Gümnaasiumi õpilane;
- **Siim Oskar Klimentko**, Haapsalu Kutsehariduskeskuse IT eriala õpilane;
- **Kadi Aasküla**, Haapsalu Kutsehariduskeskuse IT-süsteemide noorempetsialisti eriala õpilane;
- **Mikk Rääli**, Tallinna Tehnikaülikooli logistika eriala üliõpilane;
- **Jasper Vimmi**, Eesti Lennuakadeemia piloodi eriala üliõpilane;
- **Sandra Piir**, Noarootsi Gümnaasiumi õpilane;
- **Andrus Šults**, Eesti Mereakadeemia meretehnika ja väikelaevaehituse eriala üliõpilane.

Haridusstipendiumi konkursile laekus kokku 30 taotlust. Stipendiumitaotlused vaatas läbi Lääne-Nigula vallavalitsuse moodustatud komisjon, kes tegi vallavalitsusele ettepaneku stipendiumide määramiseks, stipendiumeid jagati kokku 5000 euro väärtuses.

Palju õnne laureaatidele!

kolumn

Elu maal – maaelu

Toomas Tammeorg
volikogu liige

Jätkame sealt, kus pooleli jäime. Analüüsime seekordset kriisi, mis jäi silma ja millele järgmisel korral tähelepanu pöörata. Nagu minu põlvkond mäletab, võiks seda nimetada neutronpommiks, ehk näha pole, aga tapab. Ilmselt on see üheks põhjuseks, miks osa elanikkonnast (ilmselt nooremad) seda tõsiselt ei võtnud. Tegelikult peaks tänases virtuaalses maailmas olema kõik palju lihtsam, aga võta näpust. Kõigepealt tahaks tänada Läänemaad ja oma valda, et saime hakkama ilma ohvriteta. Tundub, et siin aitas kaasa rohkem meie hajaasustus kui inimeste tegevus. Huvitav on see, et paljud linlased kolisid „suvilasse“ ja meie elanikkond tegelikult kasvas, uskudes Dirhami poe omanikku Slavikut. Tahaks siin kiita Aivar Orustet, kes avas kohe kojukande võimalused ja hea hinnaga, mitte kasu teenimise viimase vindiga. Samas teeb kurvaks, et Noarootsi elanikud jäid kõige raskemal ajal ilma oma poest, mis tähendas iga kord +50 km Linnamäele ja tagasi.

Räägiks nüüd imelikust asjadest. Lugesin täna Delfist pealkirja “Eriolukorra lõpp terendab. 67 vintsutusi täis päeva nõudsid Eesti rahvalt enneolematut pingutust”. See tekitab küsimusi ja hirmu. Läheme tagasi sõjaaega, mis kestis pea viis aastat, see oli enneolematu pingutus, aga nüüd oli enneolematu vedelemine, koos palga säilimisega, aga loomulikult mitte kõigile. Anname tunnustust neile, kes käisid kogu selle aja tööl.

Kirjanik Ats Miller jätkab analüüsi selle kohta, kuidas riik võib ja saab oma kehvas seisus kodanikele ühisest pajast rohkem anda, kui nood on sinna ise poetanud. See on alati filosoofiline teema. Kustmaalt on õige ja kustmaalt on õiglane kehvas seisus inimesi toetada. Riik võtab laenu ja jagab seda erinevate inimeste ja asutuste vahel, et säiliks võimalus kriisist pehmemalt välja tulemiseks. Tekib kohe kisa, et jagatakse valesi, sellises olukorras ei ole võimalik kõike ette näha. Huvitav on see, et esimestena tormasid meepoti juurde need, kellest seda poleks uskunud ja kelle vajadused on kahtlase väärtusega. Praegu on aktuaalne teema võõrtöölised. Ajakirjandusest tulevate artiklite järgi ei saa me läbi Ukrainata. Eelmisel aastal ei saanud me läbi Lätita. Maasikate korjamisest tuleb kolm kirjutist päevas. Saak jääb maha, hind tõuseb taevasse. Kui meil on juba 50 000 töötut, kes saavad töötukassast toetust, siis oleks ikka väga imelik tuua sisse maasikakorjajaid. Küsimus on organiseerimises, mis eeldab koostööd töötukassa ja ettevõtjate vahel. Pakutakse töötule tööd maasikapõllul ja kui loobutakse, siis ei maksta ka toetust. Samas määrab ka see olukord normaalse palga taseme. Tegemist ei ole raketiteadusega. Ilmselt ei jää saak maha ja hinna määrab ostja.

Majandusele tervikuna on kriisid kahetise mõjuga. Need ettevõtjad, kes kriisi üle elavad ja väljuvad tugevamana ja konkurentsivõimelisena. Teine mõju on puhastav, turult lahkuvad need, kes ei olnud suutelnud uuele olukorrale reageerida. Alles kriisi saabudes tundsi, kuidas Hiina on viimaste aastatega võtnud meid oma embusesse. Tuli välja, et oleme ka ise võimelised maske tootma, ainult kriisi oli vaja.

Eraldi tahaks rääkida hariduse ja koolide teemal. Eriolukord tõi uue mõiste ehk distantsõppe. Võttis aega ja asi hakkas toimima ja lõpuks tuli välja, et üks seltskond õpilasi ei tegelema distantsõppega ja vaesed õpetajad peavad nendega tegelema ilmselt pool suve, eks elu näitab. Mõned lapsevanemad nõudsid õpetajapalka, sest nägid oma lapsi kodus liiga pikalt. Omavalitsused hakkasid pakkuma koolitoitu lastele, algul veeti lausa koju kooli transpordiga. Minul tekib küsimus, kas kommunism on saabunud. Vanemad ei suuda toita oma kodu olevaid lapsi??? Meil on vaesus ja mõni ei ela päris rikkalikult, kuid nii vaene pole ilmselt keegi, et ei suuda oma lapsi toita. Kui selliseid on, siis on nad sotsiaalsakonna listis. Kurb tunne tekkis selle olukorra peale, sest kui selline olukord kestaks aasta, kauaks meie riiki jätkuks.

Kokkuvõttes tahaks jääda positiivseks, surnuid meil polnud, elu ei peatunud, vald jäi toimima. Iga kriis on ka positiivne, sest eraldab terad sõkaldest.

Matsalu Rahvuspargi ja Kasari jõe lähialade kasutuse uuring

Consultare OÜ on koostanud Matsalu Rahvuspargi ja Kasari jõe lähialade kasutuse uuringu. Analüüsi peamine fookus oli piirkonna juurdepääsudel ja ülejutuseladel. Uuringu tulemusi kasutatakse Läänemaa ja Lääne-Nigula valla üldplaneeringute koostamisel.

Uuringuga on võimalik tutvuda:
<https://www.dropbox.com/sh/zcx833b8lervki6/AABwH8iPwDvTHNZXShG03TRga?dl=0>

Uuringu tulemuste tutvustus ja arutelud toimuvad:
1) 16.06.2020 kl 11.00 Läänemaa vallamajas (Jaama tn 1, Lihula)
2) 16.06.2020 kl 15.00 Rõude külamajas

Täpsem info:
Margus Källe, margus.kalle@laaneranna.ee, tel. 4724637
Janno Randmaa, janno.randmaa@laanenigula.ee, tel. 472 5045

DETAILPLANEERINGUTE TEATED

Julia kinnistu detailplaneeringu algatamine

Lääne-Nigula Vallavalitsuse 12.05.2020 korraldusega nr 2-3/20-227 algatati Julia kinnistu detailplaneeringu koostamine Spithami külas / Spithamnis (katastriüksus 52001:001:1581 pindalaga 8546 m² ja sihtotstarbega maatulundusmaa). Maaomanikud soovivad katastriüksuse jagamist neljaks elamumaa sihtotstarbega krundiks ja igale krundile kuni kahe hoone (elamu ja abihoone) ehitusõiguse määramist. Detailplaneering koostatakse vastavuses Noarootsi valla üldplaneeringuga; keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustus puudub.

Hara sadama detailplaneeringu algatamine

Lääne-Nigula Vallavalitsuse 12.05.2020 korraldusega nr 2-3/20-228 algatati Hara sadama detailplaneeringu koostamine

Hara külas / Hargas (katastriüksused 52001:003:0083, 52001:003:0084, 44101:001:0574 ja 44101:001:0575, kogupindala 10316 m² ja sihtotstarbed tootmismaa). Detailplaneeringu põhieesmärk on Hara sadamahoonele ehitusõiguse ja hoonestustingimuste määramine. Planeeringu ülesanneteks on veel sadama-alale avaliku juurdepääsu ning Muuli maaüksusele supluskohta ja seda teenindavate rajatiste planeerimine. Detailplaneering koostatakse vastavuses Noarootsi valla üldplaneeringuga, keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustus puudub.

Paali-Kastani katastriüksuse detailplaneeringu algatamine

Lääne-Nigula Vallavalitsuse 26.05.2020 korraldusega nr 2-3/20-241 algatati Paali-Kastani katastriüksuse detailplaneeringu

koostamine Perakülas (hoonestatud katastriüksus 53101:001:0103, pindala 2,92 ha, sihtotstarve maatulundusmaa). Maaomanikud soovivad katastriüksuse jagamist kaheks krundiks ja kruntidele ehitusõiguse ning hoonestustingimuste määramist. Olemasolev hoonestus jääb ühele krundile. Teisele krundile on vajalik ka uus juurdepääsutee. Maaüksust läbivale avalikule teele nähakse ette eraldi maaüksus. Planeeringuala asub detailplaneeringu koostamise kohustusega alal ja Peraküla miljööväärtuslikul hoonestusalal. Detailplaneering koostatakse vastavuses Nõva valla üldplaneeringuga, keskkonnamõju strateegilise hindamise kohustus puudub.

Detailplaneeringute algatamise materjalid on leitavad <https://www.laanenigula.ee/menetluses>.

RÕUDE MUUSEUM

Armsad Rõude muuseumi sõbrad ja kõik muuseumi huvilised,

asume Rõude külas ning oleme avatud laupäeviti ja pühapäeviti kell 12-16, tulla võib ka muul ajal kui teile sobib. Helistage tunnike ette ja keegi meist on kohal, et tutvustada kõike, mida muuseumis vaadata on. Ka sel aastal on vaatamiseks näitus „1982“ kohalikust kolhoosiajast. Saate vaadata ja tutvuda 100 rahvariide seelikitriibuga kihelkondade viisi eesti ulatuses. Käsitöid on väga palju erinevaid ja ka käsitöötarvikuid. Saate vaadata ja tutvuda enam kui 100 aastat tagasi tarvitusel olnud majapidamisesemetega. Muuseumis on võimalik tutvuda ja põhjalikumalt õppida erinevaid käsitöövõtteid, kui oleme selles varem kokku leppinud.

Kui kellelgi on muuseumile annetada mõni asjatult seisev aga unikaalne eseme (käsitöö, majapidamistarvik või muu), oleme ülimalt tänulikud.
Tel: 56831203; 53308033 e-post: roudemuseum@gmail.com
www.roude.ee
Imeilusat suve kõigile ja kohtume Rõude muuseumis.

Palju õnne “Tule elanikuks” võitjatele!

Eriolukord riigis liikkas edasi ka kampaania “Tule elanikuks” peaaühinna üleandmise, mille võitis perekond Järvesaar, kes asusid elama Palivere ning valisid auhinnaks külmiku.

LÄÄNE-NIGULA VALLA NOORTEKESKUS
OTSIB RISTI NOORTEKESKUSSE

NOORSOOTÖÖTAJAT

(lapsehoolduspühkudel oleva töötaja asendajana)

Sinu tööks on:

- Noortega koos tegevuste ja ürituste läbiviimine
- Noortekeskuse töö juhtimine ja korraldamine
- Projektide elluviimine

Oled sobiv kandidaat, kui sa:

- oled hea suhtleja ja kuulaja
- tahad panustada noorte arengusse
- oled valmis töötama õhtusel ajal

Tööle asumise aeg: september 2020
Kandideerimiseks ootame CV-s aadressile lnnoortekeskus@laanenigula.ee, hiljemalt 27.07
Lisainfo: Maarika Leht-Zolotov, lnnoortekeskus@laanenigula.ee, tel 526 6196

Küla 500. sünnipäeva kontsert Ela ja helise, Soolu 25. juulil Soolu külaplatsil

11:20 kivi avamine Rootsikülas

12 kontsert

Kehra muusikud
nais- ja segarühm Kirmas
Lükati trio, Tursa talu Säde,
Tröösi Martin ja Kalle, jt.
kokkutulek, piknik, kohvik-tahvka
13:30 jalutuskäigud külateedel
diisetrõngiga huvisõidud
17 ajalootund Kalev Jaagoga,
Eesti Rahvusrhiiv

Suvelugemine alaku!

Sel aastal saavad meie valla lapsed osaleda Haapsalu lasteraamatukogu suvelugemisprogrammis juba kõigis Läänemaa raamatukogudes!

Osalemiseks tuleb võtta oma koduko- ha raamatukoguhoidjalt lugemispas- s, valida esimene raamat ja suunduda lugema. Kui raamat loetud, tuleb tulla raamatukokku, vastata raamatu kohta paarile küsimusele, võtta tempel passi ja valida uus raamat. Ja nii vähemalt seitse korda.

Raamatupassist leiab raamatuid igale koolieale ning valikus on meie pari- mad autorid ning laste- ja noorteraa- matud. Kõigile osalistele, kes loevad läbi vähemalt seitse raamatut, korral- datakse vahva suvelõpuüritus.

Armas noor inimene, osale kindlasti suvelugemisprogrammis! Armas lap- sevanem, juhata oma järglane lähi- masse raamatukokku!

Hea raamat on parim kaaslane! Tere tulemast raamatukokku!

Martna Noorte- keskus peale eriolukorda

Alates 20. maist tegutses Martna Noortekeskus õues: Martna koo- li juures mängiti erinevaid palli- ja jooksumänge ning lapsed said näidata oskusi eelmisel aastal Lääne-Nigu- la kaasava eelarve raames valminud ronilal. Käidi ka matkal Kuradikivi ja Kuradimäe külastamas. Martna Noortekeskus avab ukse septembris siis juba uue tegevuste juhendajaga.

Kaja Sarrapik, tegevuste juhendaja

18+

UUS SHOW!

Jesper Parve, Eero Sprit, Margus Vaher

Täiesti uue kavaga vestlusõhtu!

18

JUULI

KIRIMÄE Rahvamõis

Algus kell 20.00

piletilevi.ee

Mida mehed naistele EI RÄÄGI?

GOWRI

Ülimenika vestlusõhtuga „Mida mehed tegelikult tahavad?“ populaarsust kogunud karismaatiline trio - MARGUS VAHER, JESPER PARVE ja EERO SPIIT – kutsuvad teid osalema täiesti uues mõttevahetuses MIDA MEHED NAISTELE EI RÄÄGI?

On saladusi, mida mees naisele kunagi ei avalda ja valdkondi, millest ka kõige jutukam mees vaikib. Vestlusõhtul kisu- me kõik valgustkartvad teemad kapist välja rambivalguse kätte ja lahkame endale omasel humoorikal ja rabavalt otsekohesel moel. Räägime avameel- selt sellest, mis peitub meeste süga-

vamates hingesoppides ning sellest, kuidas me tegelikult naist ja tema käitumist näeme, tajume ja tõlgendame. Mis on meeste suurimad hirmud ja salasooovid? Mis suurimad rõõmud ja fantaasiad? Seda kõike käsitleme läbi eluliste näidete ja huumori. Selleks, et naiste-meeste teineteisemõistmise vahel ei laiataks sügav kuristik, vaid et see oleks pigem väike kraavike, millest lihtne üle hüppata.

Piletid müügil Piletilevis 12 € / 10 €. Kohapeal tund enne algust 15 € / 10 €.

Etendus on sobiv alates 18. eluaastast!

Istekohad on nummerdamata, seega kui üritus algab kell 20.00, siis palume kohale tulla aegsasti, et endale meelepärased kohad leida. Uksed avatakse tund enne ürituse algust ehk 19.00. Üritusel on üks vaheaeg ja kestvus 2,5 tundi.

Rohkem infot ürituse kohta: <https://www.facebook.com/mida.mehed.tegelikult.tahavad/>

Raamatukogude suvepuhkused:

Nõva raamatukogu	15.-25. juuni, 13.-17. juuli
Oru raamatukogu	6.-21. juuli
Palivere raamatukogu	29. juuni- 16.juuli
Risti raamatukogu	03.-23. august
Taebla raamatukogu	29. juuni - 31. juuli

VÕIDUPÜHA JA JAANITULED – SEL KEVADEL TEISITI

Püüame järk-järgult ja ettevaatlikult pöörduda igapäevase elu juurde tagasi, kuid kuri COVID ei ole kuhugi kadunud ja COVID-19 on pidude haigus!

Peame väga hoolega kaaluma, milliseid sündmusi on mõistlik korral- dada ja külastada ning kuidas tagada ohutut suhtlemist!

Võidupüha ja jaanituli on eestlase elus sama oluline kui must leib. Ilma võidtule ja jaanilõkketa nagu ei saaks kuu oodatud suvi alata! Ka sellel teistmoodi kevadel on mõlemad olemas, küll pisut vaiks- mal ja tagasihoidlikumal moel. Võidutuld jagab Vabariigi President Kadriorust ja jaanilõkkeid teeme igaüks oma kodus, oma pere ja lähedaste seltsis.

Võidutuli saabub Haapsallu, Vabadussamba juurde 23. juunil kell 14!

Kaitseliit koos Noorkotkaste ja Kodutütardega viivad võidutule kõiki- dele maakonnas asuvatele Vabadussammastele.

Võidutulest jaanilõkke süütamine on eriline hetk, tee sellest oma kodus pidulik ja meeldejäädav sündmus!

Kaitseliitlased hoiavad Lääne-Nigula vallas asuvate vaba- dusammaste juures võidutuld ja ootavad jaanilõkete süütajaid tuld võtma:

Kell 15-16 Lääne-Nigulas

Kell 15- 16 Martnas

Kell 15.30-16.30 Kullamaal

Kell 16- 17 Noarootsis

Kell 17- 18 Nõval

Et jaanipäev jääks meelde toreda päevana, jälgi hoolega kõiki tule- ohutusnõudeid!

Päästeamet kutsub üles leidma igale jaanitulele lõkkevalvurit, kes kannab hoolt, et lõke oleks tehtud ohutult, et pidulised käituksid vastutustundlikult ning on peol viimane, kes lahkudes tule kustutab! Kõik soovitud ohutu jaanilõkke tegemiseks ning lõkkevalvuri auhin- namängu kohta on leitavad Päästeameti kodulehelt www.rescue.ee!

KAUNIST JAANIAEGA!

PÜSIMINE TERVED!

Jaaniapäeval jääme terveks!

Jaaniid veeda pere ja lähimate sõpradega

Haigena püsi kodus

Hoia distantsi ja järgi hügieeni

Ära jäta jaanioste viimasele hetkele

2020 on Noarootsis hariduselu juubelite aasta

Laine Belovas

370 aastat möödub koolihariduse algusest Noarootsis
100 aastat tagasi avati Pürksi Põllutöö- ja Rahvaülikool
90 aastat möödub Pürksi kooli avamisest – nüüd Noarootsi Kool
30 aastat on tegutsenud Noarootsi Gümnaasium

90

1930 – avati kool Pürksis

Pürksi kooli kroonikas seisab, et Paslepa valla väikeste koolimajade olukord 1925. aastal oli väga halb. Vallavolikogu pidas õigeks valla-keskse kooli ehitamist Pürksis. Üksiktalupojad ei tahtnud oma põllumaast kooli jaoks maad eraldada. Pürksi Põllutöö- ja Rahvaülikool oli Eesti Vabariigilt rentinud 281 tiinu põllumaad. Valla võimud pöördusid Põllutööministeeriumi poole, kes eraldas rahvaülikooli maadest maantee ääres kolm tiinu uue kooli ehituskruundiks. Kahe aasta pärast valmis arhitekt Mikkelsenil koolimaja projekt ja ehitustööd võisid alata. Kütikohustuse korras algas materjalivedu. Kütikohustuse täitmine oli väga halb. Näiteks käsutati 150 inimest hobustega palkide veole, aga kohale ilmus kõigest 19. Eriti halb oli kooli kroonika andmetel kohustuse täitmisega Paslepa külas ja Paslepa asunduses, kus taheti, et Paslepa kool jääks alles. Ehitusmaterjal siiski saadi: 608 puud Riiguldist ja 200 Einbyst. Koolimaja maksumus oli 45 000 krooni, sellest laenuna 35 000.

Pooleli valminud kool (paljudel ruumidel puudusid uksed, aknad ja vaheseinad, põrandad olid värvimata jms) avati 4. oktoobril ja nimetati Pürksi 6-klassiliseks Algkooliks – *Birkas Folk-skola*. Avapeost võttis osa ligemale 400 inimest. Avakõne pidas Noarootsi kirikuõpetaja **Tannenbaum**. Kõneles veel Läänemaa I ringkonna koolinõunik **Ernst Enno**, kes kinkis koolile Lääne Maavalitsuse poolt Jüri Wilmsi ja Carl Robert Jakobsoni pildid. Haridusministeeriumi esindajana viibis aktusel Rootsi rahvussekretär **Nikolai Blees**, kes pidas kõne teemal „Haridus on võim“. Läänemaa volikogu esimees ja riigivolikogu liige **Mathias Westerblom** tuletas kohalolijatele meelde: „Selles koolis tuleb töötada kahe rahvusega ja kahe rahvuse seas – rootsi ja eesti. Töö toimugu sõpruse ja vendluse tähe all. Kooli õppekeeleks on rootsi ja eesti keel“. Vallavanem **Lemberg** rääkis, et kooli valmimine, mis sai teoks vaatamata inimeste vaesusele ja paljudele raskustele, kõneleb sellest, et rahvas saab aru hariduse vajadusest ja tähtsusest. Aktus lõppes hümniga eesti ja rootsi keeles.

Koolitööd alustati 149 õpilasega. 20 lapsele mõeldud internaat paigutati 60 õpilast. Kooli esimene juhataja oli Soomes seminaris õppi-

nud **Alexander Samberg**, kelle kõrval oli ametis veel neli õpetajat. 1931. a. vooderdati ja värviti koolimaja väljastpoolt, valmistati hulk koolipinke ja tahvleid. Rootsi valitsus saatis koolile harmooniumi.

Neljakümne aastal seoses Nõukogude baaside lepinguga keerulise ajad. Kooli direktoriks oli määratud **Viktor Pöhl**, kes aga 1941. aastal Punaarmeele mobiliseeriti. Teda jäi asendama **Irene Jaagupsoo**. 3. septembril 1941 saabus koolimajja Saksa sõjavägi. Kool jaotati kaheks: alumisele korrusele pandi Pürksi Eesti Kool, ülemisele korrusele Pürksi Rootsi Kool. 1944. aastal käidi koolis ülepäeviti ja õppeaasta lõppes juba märtsis. 1944. a. nimetati kool ümber Pürksi Mittetäielikuks Keskkskooliks. Direktoriteks olid lühikest aega **Johannes Gjårdman**, **Nigul Kalda** ja **Adolf Lammas**. 1945. a. novembris asus taas koolijuhiks kohale Punaarmee demobiliseeritud Viktor Pöhl, kes juhtis kooli kuni 1978. aastani.

1945. aastaks oli õpilaste arv tõusnud juba üle 150, koolile oli vaja juurdeehitust. Haridusministeerium eraldas selleks 250 000 rubla. Kool sai juurde saali/võimla, kaks klassiruumi ja kaks internaatiruumi, kaks korterit õpetajatele ja pioneeritua. Töödega alustati 1947, valmis saadi 1950. 1948. a. sai kool juurde maja õpetajate korteriteks. Kooli maa-ala oli selleks ajaks 7,1 ha, see piirati hekiga ja tarastati. Samal aastal sai kool endale ka hobuse. Kooli juurdeehituse jääkidest ehitati koolile saun. Viiekümne aastal sai kool puidutööpingid ja õmblusmasinad, püstitati tuulelipp, rajati geograafiväljak, ehitati takistusrada, kasvuhoone ja katseaed. Kooli kõrvale rajati õunaaed 50 puuga. 1960. aastal oli kaks suursündmust: Pürksi jõu-

dis elekter ja kooli direktor Viktor Pöhl sai Lenini ordeni.

1960/61 õ.-a. reorganiseeriti kool kaheksaklassiliseks. Ümberkorraldusi tehti õpilaste toitlustamises. Kui seni töid õpilased koolitoidu tarbeks toiduaineid kodust, siis nüüd maksid nad 56 kopikat päevas ja toiduained muretses kool.

Kuuekümnendatel aastatel osteti koolile pianino „Wolfgram“ ja puhkpillide komplekt, viimistleti spordiväljakut, rajati kurniväljak ja väravpalliväljak kaevati tiik 10x10x2.

1962/63. õ.-a. tehti koolike kapitaalremont – maja värviti roheliseks ja katus punaseks, muretseti uus hele koolimööbel. Tallile ja tööõpetuse majale pandi uus katus. Aasta lõpus kirjutas direktor Pöhl kooli kroonikas: „Kõik õpilased said eelmisel aastal eeskujulikult toitlustatud: 36 õpilast internaadis ja 65 õpilast said sooja piima ja saia“.

Eeskujuliku Pürksi kooliga käisid tutvumas ETA ja TASSi korrespondendid, ajakirja „Säde“ töötajad.

Kohalikku kolhoosi aidati sügistöödel. Näiteks 1966.a. sügisel võtsid õpilased üles 100 tonni kartuleid. Samas seisab kooli kroonikas, et kolhoosi abistamine põllutöodes kisub õpilasi eemale vaimsest tööst ja tükeldab õppetöö protsessi. Koolidesse tulid uued programmid ja õpikud. Kehtestati juhtlause: „EI ühtegi tundi ilma õppevahenditeta!“. Igal õppeaastal pidid õpetajad külastama õpilaste kodusid. Seitsmekümendatel algas üleminek kohustuslikule keskharidusele. Kohalik kolhoos maksis õpikute eest. Loodi õpetajate komsomoliorganisatsioon, kuhu kuulus 8 noort õpetajat. 1972/73 õ.-a. kurtis direktor halbade tulemuste üle – näiteks vanemate klasside 8 õpilast oli vene keeles puudulik aastahinne, mis näitavat õpetaja pealiskaudset ja kergetäielist hindamist.

Kool alustas ravimtaimede kasvatust. Kasvatati kummelit, see kuivatati ja apteekidele anti üle 25 kg I sordi kummeliõisi ja 11 kg droogi. Hilisematel aastatel nii head saaki enam ei saadud. 1976. a. likvideeriti Sutlepa kool. Õpilased pidid minema kas Orule või Pürksis.

Pürksi koolihoone vajas jälle hädasti remonti – ahjud ajasid suitsu sisse, puudus vesi ja kanalisatsioon.

Remondiprobleem „lahenes“ ootamatult – 6. mail 1977 läks koolimaja põlema. Tunni aja jooksul jõudis kohale 7 tuletõrjeautot, aga tulemõll oli nii suur, et kustutustööd ei suutnud midagi päästa. Kahe tunniga põles maja maani maha.

Ainult üks koolipäev läks kaduma. 11. mail alustasid algklassid tööd Pürksi lasteaias ja vanemad klassid Sutlepa endises koolimajas.

1978. a. läks direktor Pöhl pärast 39 tööaastat pensionile. Samal aastal oli reorganiseeritud Oru kool, nii et sinna jäid vaid algklassid. Osa vanematest õpilastest ja õpetajatest tuli Pürksis. Pürksi tuli Orult ka uueks direktoriks **Aino Okkamaa**.

Uus aastakümme algas 75 õpilase ja 11 õpetajaga. 1981. a. sügisest asus kooli juhtima **Ivar Otsa**. Lasteaia ruumides õppinud algklassid viidi ka üle Sutlepa.

PÜRKSIS KOOLES SUTLEPAS

10 aastat asus Pürksi kool Sutlepas, 10 aastat oli oodatud Pürksi uut koolimaja. Võib-olla oleks ootama jäädudki, kui mitte direktor Viktor Böhl ja külanõukogu esimees **Ivi Kivi** ei oleks uue koolimaja vajaduse rõhutamises nii järjekindlad olnud või kui kohaliku kolhoosi esimees **Vladimir Belovas** poleks lubanud ehitamiseks kolhoosi rahalist tuge.

1. september 1987 – Pürksi uue koolimaja avamine, uueks nimeks **Noarootsi 8-klassiline Kool** ja uueks direktoriks **Laine Belovas**.

UUE MAJA VÕTMEGA

Aasta jooksul on Noarootsi Kooli elus on olnud palju sündmusi:

- * ühena esimestest Eesti koolidest mindi 1987. aastal üle 5-päevasele koolinädalale
- * Noarootsi kooli õpilased hakkavad Rootsist saabunud õpetaja **Manfred Stenbergi** käe all rootsi keelt õppima (1989)
- * sõprussidemed Soome ja Rootsi koolidega
- * Noarootsi 9-kl. Kooli kasvatamine Noarootsi Gümnaasiumiks (1990)
- * kooli reorganiseerimine kaheks kooliks: Noarootsi Kool munitsipaalkskooliks ja Noarootsi Gümnaasium riigikooliks (1994)
- * direktorite vahetus: **Selma Holts**, **Hella Koort**, **Veikko Kõrv** ja **Mare Tereping**
- * õpilaskodu rajamine direktor Hella Koorti eestvedamisel (2002)
- * palju uusi õpilasi ja õpetajaid ja lõpetajaid
- * palju tööd, muresid ja rõõme

Noarootsi Kooli projektõppe nädalad

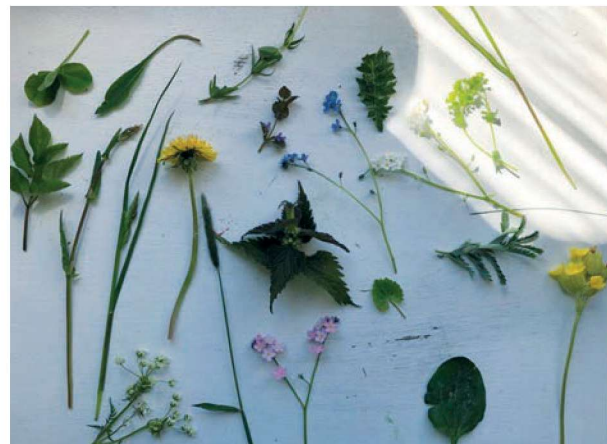
Noarootsi Kool rakendas distantsõppe raames õppeaasta kolmel viimasel koolinädalal projektõpet, lõimides erinevaid õppeaineid ettevõtluse, koduloo, looduse teemade ning liikumisega.

Meie kool on liitunud haridusprogrammiga „Ettevõtlik Kool“ ning esimene nädal oli- gi eelkõige seotud ettevõtlusõppega. Nädala jooksul tuli õpilastel valmistada turustamiskõlblik toode ja sellele sobiliku kujuga pakend. Õpilased valmistasid ise täringuid, küünlaid, maiustusi, kuuseehiteid, magneteid, taimeteesid ja muid vahvaid tooteid. Tähelepanu pälvisid loomingulised ja erilised tooted. Näiteks ennetuskomplekt „Püsi terve!“ sisaldas korduvkasutatavat näomaski ja desinfitseerimise vahendit. Toremad olid ka hobuse kommid, süütekäbid ja kenasti pakendatud linnu pesakasti detailid koos valmistamise õpetusega. Loodetavasti saab nii mõnestki ideest ja tootest alus Noarootsi Kooli õpilafirmale.

Loodusõppe projektinädalal oli igal päeval oma

teema - linnud, rohttaimed, puud ning keskkonna- ja loodushoid. Linnupäeval tuli kuulata ja määrata oma kodukohas elutsevaid ja pesitsevaid linde ning hankida teavet selle aasta aastalinnu kohta. Samuti sai teadmisi proovile panna viktoriinis, kuulates lindude hääli. Rohttaimede päeval tuli kodu ümbrusest leida 20 rohttaime ja kindlaks teha, mis rohttaimed need on ning uurida, kas neil on oma koht ka rahvameditsiinis. Puude päeval uurisid õpilased kodukohas kasvavaid puud ning hiie ja ristimetsa tähtsust eestlaste elus. Tuli leida ka üks eriline puu, millega võiks olla seotud mingi lugu. Keskkonnapäeval „110 päid loodusele“ sai iga õpilane koos perega teha loodusele omapoolse pai kas siis prügi koristades, puud istutades või hoopis lindudele pesakaste valmistades.

Viimase projektinädala eesmärk oli liikuda jalgsi, rattaga või joostes kodukohas huvipakkuvate vaatamisväärsuste juurde. Teekonnal oli soovitatav kasutada mõnda mobiilirakendust läbitud raja salvestamiseks ning sihtpunktis tuli teha

fotoklõps. Päevast kokkuvõtteid tehes hindasid õpilased oma enesetunnet enne ja pärast retke. Õpilaste tagasiside oli, et enamuse enesetunne peale liikumispäeva paranes ning tunti rahulolu liikumisest. Liikumisenädalast said osa lisaks õpilastele ka nende sõbrad ja pereliikmed, kel-

lega koos kodukoha radadel rännati. Kindlasti jätkame projektõpet ka edaspidi.

Projektimeeskonna nimel **Monika Miilsaar**, *Noarootsi Kooli tegevus- ja arendusjuht*

EELK Kullamaa Püha Johannese kiriku kellatorni ajaloost

Loit Lepalaan, Kullamaa Kultuurimaja juhataja
Küllike Valk, EELK Lääne praostkonna abipraosti kt

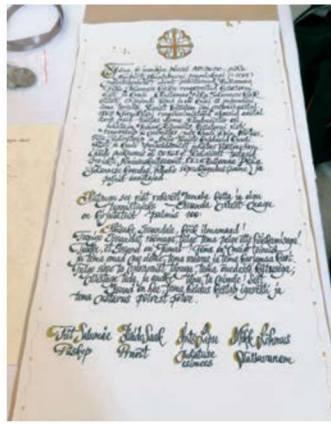
Kullamaa Püha Johannese kiriku kellatorn on ehitatud kahes osas. Paekivist torniosa, mille kõrgus maapinnast on 30,6 meetrit, valmis 1868. aastal. Torn puitkonstruktsioonidest kiivriosa, mille kõrgus on 16,4 meetrit, valmis 1869. aastal. Kellatorni tipus asuv rist, mille kõrgus on 185 cm ja kuul, läbimõõduga 87,5 cm seati ülesse 19. juulil 1869. aastal.

Kellatorni ehitustöid korraldas ja teostas Kullamaa püha Johannese koguduse õpetaja, assessor, Lääne praost Paul Eberhard, koguduse köster Johannes Bernhard Hirsch, Karl Bleimann, Jüri Einberg, Jüri Habermann, Adam Kellmann, Karel Pifing, Voldemar Thomson. Ehitust rahastasid Kullamaa kogudus ja Kullamaa kihelkonna mõisad.

Kullamaa Püha Johannese kiriku kellatornis on kaks kella. Väike pronksist tornikell valati 1828. aastal C. Malbergi valukojas Tallinnas. Kell seati Kullamaale ülesse 1868. aastal. Suur pronksist tornikell valati 1867. aastal Dimitri Smagini valukojas Moskvas. Kell seati Kullamaale ülesse 1872. aasta kevadpühadeks.

Kullamaa Püha Johannese kiriku kellatorni tornikiivri tipus asuv rist ja kuul demonteeriti renoveerimiseks 5. aprillil 2019. aastal. Kellatorni risti renoveeris ja uue kuuli valmistas Rein Mõtus. Kellatorni risti ja kuuli kuldadmistööd teostas Silje Siidirätsep ja Anita Jõgiste. Renoveeritud risti ja uue kuuli paigaldas Kullamaa Püha Johannese kiriku kellatorni tippu 6. juunil 2020. aastal Viktor Erm ja Ain Pihl.

Pühitsemistalitusel 6. juunil 2020 teenisid EELK Lääne

praostkonna vaimulikud piiskop Tiit Salumäe; koguduse hooldajaõpetaja, praost Kaido Saak; abipraosti kt Küllike Valk; Kullamaa koguduse endine õpetaja (2012 – 2020), Pärnu praostkonna Audru koguduse õpetaja Lembit Tammsalu; koguduse vokaalansambel organist Ivi Küla juhatusel ning koguduse juhatusesimees Ants Lipu. Pühitsemistalitusel osalesid Lääne-Nigula vallavanem Mikk Lõhmus; Kullamaa osa-vallavanem Katrin

Pildil: Kullamaa kiriku tornirist, koguduse juhatusesimees Ants Lipu ja Rändmeister OÜ juht Juhan Kilumets
 Fotod: Mikk Lõhmus

Viks, Kullamaa kultuurimaja juhataja Loit Lepalaan; Kullamaa Muusika Seltsi sõprade vaskpilliansambel trompetisolisti ja dirigendi Priit Aimala juhatusel; Rändmeister OÜ juhataja

Juhan Kilumets ja Muinsuskaitseamet esindaja. Tösetehnika firmalt „Vipo Transport OÜ“. Tööde peatelevõtja Juhan Kilumets ja firma „Rändmeister OÜ“.

Projekti maksumuse kogusumma 20 868 eurot on kogutud annetustena. Tööd toetas rahaliselt Raahe sõpruskogudus Soomest ja EV Muinsuskaitseamet.

Kanad Palivere Lasteaias

Alates 18. maist tulid Palivere Lasteaeda elama ja lapsi rõõmustama kolm kana. Kanad võeti lasteaeda õpetlikul eesmärgil. Nende eest hakkavad hoolitsema lapsed koos õpetajaga, kes peavad jälgima, et kanadel oleks alati piisavalt vett ja toitu ning maja puhas. Selleks, et kokku lugeda kui palju kanad munevad, täidetakse igapäevaselt munapäevikut. Munadest hakkavad lapsed valmistama õpetajate juhendamisel erinevaid toite.

Esimene munapidu toimus 1. juunil, lastekaitsepäeval, kus oma kanade munadest valmistati soolaseid ja magusaid pannkooke. Kanadele nime leidmiseks kuulutati välja nimekonkurss ning loosi teel said meie kanade endale järgmised nimed – Mustik, Sipsu ja Lotte.

Kerda Ledis
 Palivere Lasteaed Piibeheht direktor

Noarootsi kiosk

Kuidas Noarootsi poolsaare poest sai kiosk ja kuidas see kõik juhtus ning mis edasi saab.

Härmi pere pidas poolsaarel rendipinnal poodi veidi üle kolme aasta kuni 2019 sügiseni. Tore oli külalisi vastu võtta, kuid plaanid ja soovid teenust veelgi paremini pakkuda läksid järjest suuremaks. Lausa nii suureks, et pere abiga oli võimalik pikalt müügis olnud vana kõrtsihoone soetada, et siis sinna rajada kaasaegne pood koos kõrtsi ja kõige selle juurdekuuluvaga.

Plaanide täitumisele eelnes ja järgnes pikk protsess uue loomisega. Ümberehituse projekteerimine ja suuremahulise projekti rahastuse leidmine on tänaseks päevaks ajalugu. PRIA-lt 2019. aasta lõpus saadud positiivne vastus toetusele andis usku, et suudetakse alustada vana kõrtsihoone ümberehitamisega. Peatöövõtja Silmar Ehitusmeister OÜ eestvedamisel pingutatakse, et tulevase kõrtsi ja poe hoone valmimine oleks ajagraafikus ja augustiks valmis. Sinna on aga veel mõned soojad suvekuud aega ning ajutiselt on tulevase “Noarootsi kõrts ja pood” väravas avatud Noarootsi Kiosk. Kuni uue hoone valmimiseni saab sealt igatsorti jäätiseid ja pakutakse ka päris koorjäätisest valmistatud pehmet masinajäätist. Muidugi saab ka kioskile kohaselt limpsi, krõpsu, nätsu, küpsist, sooje jooki jm.

Olete oodatud külastama poolsaart ja kioskile ning uudistama tulevast “Noarootsi kõrts ja pood” hoonet. **Perekond Härmi**

Noarootsi kiosk Pürksis.

TÄNU

Palivere Lasteaed soovib tänada Pal-Klaasi eesotsas Erkki Rüsse ja Vallo Kesseliga võimaluse eest soetada oma lasteaiastele midagi vajalikku.

Valisime uue võimlemiskompleksi laste liikumisvõimaluste suurendamiseks, sest ühegi lasteaia õuealal ei ole uusi ronilaid, kiikesid ja muid mängulinnakuid kunagi liiga palju.

Täname!

Pildil on rõõmsad ja tänulikud lasteaiälapsed uue ronila peal.

Kullamaa Keskkooli lõpuaktused 2020

9. klassi lõpuaktus toimub
12. juunil kell 18.00
 Kullamaa Kultuurimajas.

12. klassi lõpuaktus toimub
21. juunil kell 14.00
 Kullamaa Keskkooli ees.

Aktustel osalevad ainult lõpetajad koos vanematega.

Aktused toimuvad avalike ürituste korraldamise reegleid järgides.

Õpilaste vastuvõtt Kullamaa Keskkooli 2020/2021. õ-a.
 10. kl (ettevõtlussuund) astumiseks võetakse dokumente vastu 15.-26. juunini ja 01.-28. augustini kella 09.00 -15.00 kooli kantseleis.

Kaasa võtta
 a) põhikooli lõputunnistus,
 b) 9.kl. klassitunnistus,
 c) isikut tõendav dokument,
 d) tervisekaart,
 e) 1 dokumendifoto.

Pakume majutusvõimalust õpilaskorterisse. Võtame vastu õpilasi ka mittestatsionaarsesse õppevormi 10. klassi (endise nimetusega õhtukool). Mittestatsionaarses õppevormis toimub õppetöö kahel päeval nädalas (teisipäev ja neljapäev). Dokumentide vastuvõtt kuni 26. juunini ja 01.-28.augustini.

Garantiiga
vähe kasutatud

Škoda sõidukid

Uuemõisa Autokeskusest.

Oleme Škoda ametlik teeninduspartner Läänemaal.

UUEMÕISA AUTOKESKUS
20 aastat parimaid pakumisi

Tallinna mnt 78
Uuemõisa, Haapsalu

ŠKODA
Service

www.uak.ee

RANNALÖÖTS 2020

VOISTUMÄNGIMINE

JAKONTSERT

ANTS LAIKMAA
MUUSEUMI ÕUEL
LÄÄNEMAAL
16.07.2020 KELL 14

PILETID EELMÜÜGIS PILETILEVIS
WWW.KULTUURIMAJA.EE

Soolu lõõts

19. juulil Tursa talu
Metsalaval

16:00 Janne Suits ja Kristi Kool

14:30 Anti Nõõr

Töötav kohvik

Päevapilet 5 eur

RISTI KORSTNAPÜHKIJA

Just nüüd on õige aeg mõelda
ahjude-pliitide puhastamisele.
Küttesüsteemi ülevaatus ja
puhastus eramajades kutselise
korstnapühkija poolt,
koostades nõuetekohase
korstnapühkimise akti.
Kutsetunnistuse nr. 151032

TEL. 56622930

Soolu

Armastusega sügisse. Trio KUMA. 12. september kell 17 Taaveti talus

Pilet 5.-

Lumiel

UUS JUUKSURISALONG TAEBLAS

NB: Avamise puhul JUUNIS hinnad -20%

Poe vastas (Pargi tn 6), perearstiga samas
majas (peauksest II korrusel), asub UUS
JUUKSURISALONG, kus toimetamas Tallinnast
kodukanti naasnud juuksur Liis - 7a staažiga
juuksur - juuksevärivõrklootaja. "Tallinnas -
Ingliröosis töötamise kõrvalt otsustasin avada
salongi ka kodukohas."
Kõik on oodatud, hinnad on soodsad!

AVATUD (ettehelistamisel) E-K alates 13:00

Tel: 58069715 / FB: Liis White

Noarootsi

On rõõm teatada,
et alates jaanipäevast on võimalik külastada
Paslepa-Einbi matkarada.

Teekond algab Paslepa mõisa matkaraja stendi juurest ja
kulgeb läbi looduskauite Paslepa ja Einbi küla radade,
suundudes ringiga taas Paslepa mõisa juurde.

Matkarada on tähistatud ning jõukohane kogu perele.

13km

25. juulil algusega kell 10

Noarootsi XIII

külade mängud

kl. 10 avarivistus ja lipu beiskamine, mängude
avamine (vallamaja ees)

kl. 10.15 võrkpall 2+2+1

kl. 10.30 2+2 individuaalsed
visked-tõsted-beited;

kl. 12.30 külavanemate võistlus

kl. 13 - 14 lõunasöök

kl. 14 võrkpall jätkub

kl. 14 "beitlus koroonaga" 2+2

kl. 17.30 autasustamine

kl. 20.00 simman ansambliga

"Väliharf"

Võistlused toimuvad ka lastele!

Registreerimine kuni 18. juulini. Info tel. 5200913
Võistlusjuhend saadetakse külavanematele 15. juuliks.

NB! Järgime eriolukorra reegleid!

Juhan Smuuli ainetel

•POLKOVNIKU LESK.

Lavale seadnud:
Krista Kütt

Osades:
Lesk - Tiina Leesik
Remark - Märt Maiste

Rekvisiitorid:
Raivo Kahur, Eve Merima, Roman Sultangirejev
Helikujundus:
Krista Kütt, Roman Sultangirejev, Eve Merima

KIRIMÄE RAHVAMÕISAS 26. JUULIL KL 19

SEE TEATER
Projekt on rahastatud kohaliku omavalitsuse programmi vahenditest

Kiviaia ladumise töötod

3. juuli 4. juuli 5. juuli
Taaveti kultuuritalus
25 eur/päev

Juhendab kiviaiameister
ARVO SAAD

Kaunist suve!

Kohtume augustis